

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/D2026-86-251>

УДК 657.92:336.5:502.131.1

ВПЛИВ СТАНДАРТІВ РОЗКРИТТЯ МСФЗ S1/S2 НА МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

THE IMPACT OF IFRS S1/S2 DISCLOSURE STANDARDS ON FINANCIAL INCENTIVIZATION MECHANISMS FOR ENVIRONMENTALLY SUSTAINABLE PRODUCTION

Рудик Наталія Василівна

кандидат економічних наук, доцент,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4367-0392>

Подойніцин Олексій Володимирович

аспірант,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-0106-758X>

Rudyk Nataliia, Podoinitsyn Olexsii

Kyiv National Economic University Named after Vadym Hetman

У статті досліджено системні зв'язки між стандартами розкриття МСФЗ S1 і МСФЗ S2, ухваленими ISSB, Цілями сталого розвитку ООН та механізмами фінансування екологічного виробництва. Розкрито теоретико-методологічну основу стандартів МСФЗ S1 та МСФЗ S2 як регуляторного механізму розкриття інформації про сталий розвиток. Обґрунтовано системні зв'язки між стандартами розкриття ISSB, Цілями сталого розвитку ООН та механізмами фінансування екологічного виробництва. Систематизовано фінансові інструменти стимулювання екологічного виробництва та визначено їх відповідність секторам зеленої економіки. Розкрито механізм трансформації даних МСФЗ S1/S2 у конкретні фінансові рішення та оцінено ефект зворотного зв'язку у системі сталого фінансування, що формує самопідтримуваний механізм зеленої трансформації.

Ключові слова: екологічні проекти, публічні фінанси, МСФЗ S1, МСФЗ S2, цілі сталого розвитку, екологічне виробництво, зелене фінансування, фінансове стимулювання, екологічний аграрний сектор, фінансові інструменти, відновлювана енергетика, циркулярна економіка, фінансові стимули.

The article examines the systemic interconnections between the IFRS S1 and IFRS S2 disclosure standards adopted by the ISSB, the United Nations Sustainable Development Goals, and the mechanisms of financing environmentally sustainable production. The theoretical and methodological foundations of IFRS S1 and IFRS S2 are revealed as regulatory mechanisms for disclosing sustainability-related information that align non-financial reporting with the architecture of financial statements and provide investors with standardised, comparable, and verifiable data on climate-related risks and opportunities. The systemic linkages between the ISSB disclosure standards, the UN Sustainable Development Goals, and the mechanisms for financing environmentally sustainable production are substantiated, with the Sustainable Development Goals serving as a cross-cutting, integrative dimension that connects the regulatory framework, financial instruments, and the productive capacity of green economy sectors. The financial instruments stimulating environmentally sustainable production are systematised, and their correspondence to the sectors of the green economy is determined, reflecting the differentiated logic of capital allocation across renewable energy, sustainable agriculture, the circular economy, green infrastructure, biodiversity conservation, and clean technologies. The mechanism of transforming IFRS S1/S2 data into specific financial decisions is disclosed. The feedback effect within the sustainable finance system is evaluated, forming a self-sustaining mechanism of green transformation in which each iteration of disclosure, financing, and environmental outcomes reinforces the next, lowers the cost of green capital, and ensures progress toward the Sustainable Development Goals. It is argued that the standards, goals, and financial instruments together form an indissoluble system of interdependencies, in which each element constitutes a functional prerequisite for the others, and the support of this configuration is a structural necessity for the proper functioning of the global climate finance system.

Keywords: environmental projects, public finance, IFRS S1, IFRS S2, Sustainable Development Goals, environmentally sustainable production, green finance, financial incentivization, environmentally sustainable agricultural sector, financial instruments, renewable energy, circular economy, financial incentives.

Постановка проблеми. Глобальний ландшафт розкриття інформації про сталий розвиток вступив у фазу трансформації з впровадженням МСФЗ S1 (Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком) та МСФЗ S2 (Розкриття інформації, пов'язаної з кліматом). Випущені Міжнародною радою зі стандартів сталого розвитку (ISSB) у червні 2023 року, ці стандарти швидко стали глобальною основою для того, як компанії повідомляють інвесторам та ринкам капіталу про фінансові ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком. Впровадження МСФЗ S1 та МСФЗ S2 впливає на фінансування екологічного виробництва різними шляхами залежно від розміру компанії, зрілості сектору та можливостей впровадження. Великі підприємства з існуючими системами звітності про сталий розвиток відчують переважно позитивний вплив на фінансування, включаючи покращений доступ до капіталу, зниження вартості капіталу завдяки підвищенню довіри інвесторів та конкретні переваги, такі як премії до ціни продажу за використання зеленої енергії та державні гранти на стале обладнання. І навпаки, малі компанії-постачальники стикаються зі значними труднощами через обмежені ресурси та технічні знання, що вимагає поступових стратегій дотримання вимог зі спрощеними показниками, перш ніж вони отримають переваги доступу до ринку. У різних контекстах спостерігається послідовна часова закономірність: компанії відчувають короткостроковий тиск на фінансування, включаючи зниження прибутковості від амортизації, нездатність виплачувати дивіденди та збільшення процентних витрат за кредитами на впровадження, а потім йдуть суттєві довгострокові прибутки. Критичним диференціюючим фактором є не просто звітність про виробництво, а суттєва інтеграція сталого розвитку в бізнес-стратегію з кількісно визначеними фінансовими наслідками. Компанії, які досягли стратегічної інтеграції ESG не мають надійних можливостей управління ризиками для кількісної оцінки впливу сталого розвитку на грошові потоки, не можуть залучити інвесторів, орієнтованих на сталий розвиток, незважаючи на зусилля щодо дотримання вимог. Видобувні галузі та екологічно чутливі сектори демонструють кращу готовність, тоді як юрисдикційні відмінності в регуляторній підтримці та вимогах до розкриття інформації створюють нерівномірний конкурентний ландшафт, що впливає на доступ до

фінансування. Впровадження МСФЗ S1 та МСФЗ S2 змінює фінансування екологічного виробництва, охоплюючи відновлювану енергетику, ініціативи циркулярної економіки, природоорієнтовані рішення та чисті технології, формують фінансові стимули для розвитку екологічного аграрного сектору в Україні. Цей зростаючий регуляторний імпульс фундаментально змінює те, як фінансові установи оцінюють, оцінюють та розподіляють капітал для екологічно сталої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед значної кількості доробку науковців, практиків та законотворців відзначають, що МСФЗ S1 [6] та МСФЗ S2 [7] забезпечують основу для розкриття інформації про сталий розвиток, але потребують вдосконалення для екологічної специфіки. Емпіричні дослідження безпосередньо не вивчають вплив МСФЗ S1 та МСФЗ S2 фінансування екологічного виробництва, водночас опосередковано мають вплив на прийняття рішення щодо їх фінансування. Оптимістична складова свідчить, що стандарти спроможні покращити порівнянність шляхом узгодження розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, з фінансовою інформацією, що вирішує проблему фрагментації досліджень якості ESG-прибутків. Такого підходу дотримуються Пранешть А. [10], Пратама А. [11], Мюллер В. [17]. Водночас є альтернативні дослідження Вагенгофера А. [15], Гінера Б. [4], які засвідчують, що звітність стає лише основою для прийняття рішень, але не створює прямого впливу на покращення показників ЦСР. Моделі фінансування проєктів та еко-ефективності інвестицій для сталого розвитку досліджуються у роботах Мореа Д. [8], Опаре С. [9], Гінера Б. [4], Чайки І. [18], Аманової Г. [1]. Проблематика державного регулювання представлена у доробку Іванова Ю. [16], Фальконе П. [3]. Водночас масштабність досліджуваного регуляторного впливу, його соціально-економічних наслідків і когнітивних вимірів лише посилює актуальність обраної теми та зумовлює необхідність її подальшого наукового осмислення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження є визначення системних зв'язків між трьома вимірами: регуляторними стандартами розкриття ISSB, глобальними Цілями сталого розвитку ООН (далі – ЦСР) та механізмами фінансування екологічного виробництва. Впровадження МСФЗ S1 та МСФЗ S2 створює як імператив

розкриття інформації, так і фінансовий стимул для спрямування інвестицій в екологічне виробництво. Вимагаючи детальної звітності про ризики, пов'язані з кліматом, викиди парникових газів (включаючи фінансовані викиди для банків) та плани переходу, стандарти збільшують вартість капіталу для вуглецевої діяльності, водночас роблячи “зелені” інвестиції більш прозорими та привабливими. Основні завдання, які ставляться для досягнення цієї мети, включають:

1. Розкрити теоретико-методологічну основу стандартів МСФЗ S1 та МСФЗ S2 як регуляторного механізму розкриття інформації про сталий розвиток.

2. Обґрунтувати системні зв'язки між стандартами розкриття ISSB, Цілями сталого розвитку ООН та механізмами фінансування екологічного виробництва.

3. Систематизувати фінансові інструменти стимулювання екологічного виробництва та визначити їх відповідність секторам зеленої економіки.

4. Розкрити механізм трансформації даних МСФЗ S1/S2 у конкретні фінансові рішення та оцінити ефект зворотного зв'язку у системі сталого фінансування.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність ґрунтовних напрацювань щодо стандартів МСФЗ S1/S2, моделей зеленого фінансування та інструментів державного регулювання сталого розвитку, у науковій літературі досі відсутні комплексні дослідження системних взаємозв'язків між регуляторними стандартами розкриття ISSB, ЦСР та механізмами фінансування екологічного виробництва як цілісної архітектури сталого фінансування. Поза увагою науковців залишається механізм трансформації даних, розкритих за МСФЗ S1/S2, у конкретні фінансові рішення та ефект зворотного зв'язку у системі сталого фінансування, що супроводжується асиметрією у фінансуванні окремих ЦСР та зеленої трансформації економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Системні залежності між трьома фундаментальними вимірами сучасної бази сталого фінансування екологічного виробництва представлені синергією взаємодії трьох складових: регуляторними стандартами розкриття інформації Ради з міжнародних стандартів сталого розвитку (ISSB), глобальними ЦСР та фінансовими інструментами, що забезпечують капіталізацію екологічного виробництва. Рис. 1 відображає зв'язки між трьома вимі-

рами: регуляторними стандартами розкриття ISSB, глобальними ЦСР та механізмами фінансування екологічного виробництва. На рис. 1 представлено схему фінансових потоків, що демонструє механізм трансформації даних, розкритих згідно з МСФЗ S1 та S2, у конкретні фінансові рішення та їх подальше спрямування до секторів екологічного виробництва задля досягнення Цілей сталого розвитку (далі - ЦСР). Структура зв'язків має тривимірний характер і вибудовується навколо дев'яти ЦСР, які виконують роль наскрізного інтеграційного виміру. Кожну з включених до моделі ЦСР відібрано за критерієм безпосередньої релевантності до екологічного виробництва та кліматичного фінансування. ЦСР 6 “Чиста вода та належні санітарні умови” зорієнтована на забезпечення доступності й раціонального використання водних ресурсів. У межах моделі вона охоплює водні аспекти фізичних кліматичних ризиків – зміну режиму опадів, повені, посухи, деградацію водних екосистем, – які прямо позначаються на вартості активів та операційній стійкості підприємств. Водний стрес належить до найбільш матеріальних фізичних ризиків для аграрного сектора та промисловості, тому ЦСР 6 набуває критичного значення для оцінки кредитоспроможності позичальників у відповідних галузях. ЦСР 7 “Доступна та чиста енергія” передбачає загальний доступ до недорогих, надійних і сучасних джерел енергії. Її системоутворюючий характер зумовлений тим, що енергетичний перехід від викопного палива до відновлюваних джерел формує найбільший за обсягом сегмент зеленого фінансування. Розкриття викидів парникових газів за МСФЗ S2 безпосередньо кількісно характеризує залежність підприємства від вуглецевої енергії, а отже – його перехідний ризик і потенціал для зеленого фінансування.

ЦСР 9 “Промисловість, інновації та інфраструктура” зорієнтована на розбудову стійкої інфраструктури, інклюзивну індустріалізацію та розвиток інновацій. Ця ціль опосередковує зв'язок між стратегічним компонентом МСФЗ S1, який вимагає розкриття впливу ESG-факторів на бізнес-модель, та інноваційно-технологічними аспектами екологічного виробництва – чистими технологіями, циркулярною економікою, зеленою інфраструктурою. Інноваційна складова виступає передумовою формування нових класів зелених активів. ЦСР 11 “Сталі міста та громади” спрямована на відкритість, безпеку, життєстійкість і сталість міст та населених пунктів.

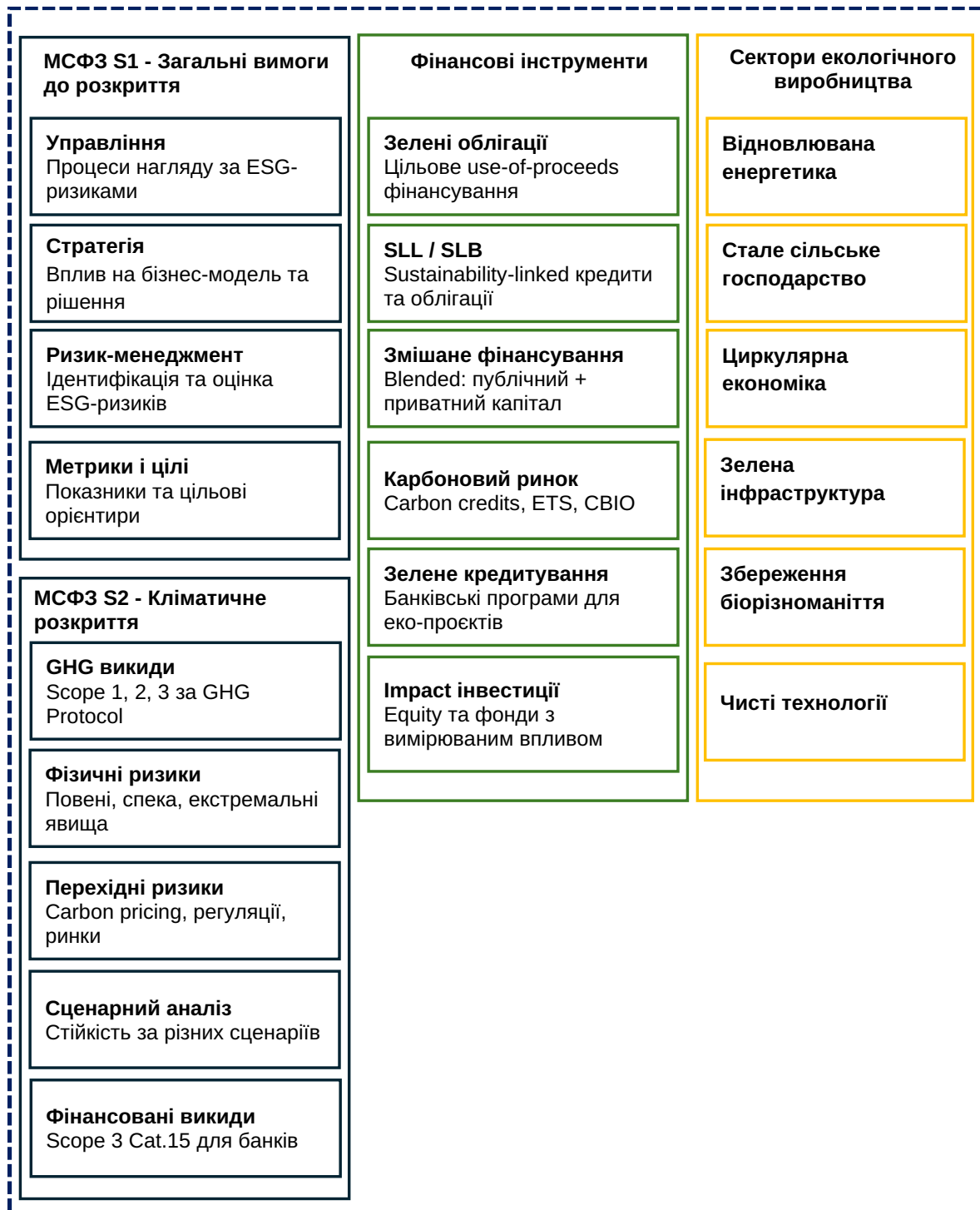

Рис. 1. Регуляторна база сталого фінансування екологічного виробництва

Джерело: сформовано авторами на основі [1-19]

У моделі вона пов'язана передусім із фізичними кліматичними ризиками для міської інфраструктури, визначеними МСФЗ S2, а також із фінансуванням зеленого будівництва, сталого транспорту та кліматичної адаптації міст. Передбачений МСФЗ S2 сценарний аналіз дає змогу оцінити вразливість міської інфраструктури за різних кліматичних траек-

торій. ЦСР 12 "Відповідальне споживання та виробництво" передбачає перехід до раціональних моделей споживання й виробництва. Ця ціль кореспондує з компонентами "Управління" та "Метрики і цілі" МСФЗ S1, оскільки останні вимагають розкриття процесів прийняття рішень щодо ресурсоефективності, управління відходами та циркулярності.

Sustainability-linked інструменти нерідко спираються на показники ресурсоефективності як ключові цільові метрики (SPT), прив'язуючи вартість запозичень до досягнення конкретних результатів у сфері відповідального виробництва. ЦСР 13 “Невідкладні дії з боротьби зі зміною клімату” виконує в моделі центральну роль і характеризується найвищою щільністю зв'язків: вона поєднана з вісьмома з дев'яти компонентів МСФЗ S1 і МСФЗ S2 та з чотирма з шести фінансових інструментів. Така концентрація зв'язків закономірна, адже МСФЗ S2 є тематичним стандартом, цілком присвяченим кліматичному розкриттю, а переважна більшість зелених фінансових інструментів орієнтована саме на кліматичну проблематику. ЦСР 13 фактично виконує функцію гравітаційного центру моделі, навколо якого організуються решта зв'язків. ЦСР 14 “Збереження морських ресурсів” спрямована на збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів. У моделі її пов'язано з компонентами фізичних ризиків МСФЗ S2 – підвищенням рівня моря, закисленням океану, руйнуванням прибережної інфраструктури – та з компонентом ризик-менеджменту МСФЗ S1. Серед фінансових інструментів ЦСР 14 підтримується переважно через змішане фінансування, що відображає обмежену комерційну привабливість проєктів збереження морського середовища та потребу в концесійному капіталі для зниження інвестиційних ризиків. ЦСР 15 “Захист екосистем суші” передбачає збереження й відновлення наземних екосистем, стале лісокористування, протидію опустелюванню та втраті біорізноманіття. За аналогією з ЦСР 14, цю ціль пов'язано з фізичними ризиками та ризик-менеджментом у системі МСФЗ, а серед фінансових каналів вона підтримується переважно через змішане фінансування, карбоновий ринок (оскільки лісові та земельні проєкти генерують вуглецеві кредити) та імпраст-інвестиції. Поточна розробка ISSB природоорієнтованих стандартів на базі рекомендацій Робочої групи з розкриття фінансової інформації, пов'язаної з природою (Taskforce on Nature-related Financial Disclosures, далі – TNFD), посилює регуляторну підтримку цієї цілі у найближчі роки. ЦСР 17 “Партнерство заради сталого розвитку” зорієнтована на зміцнення засобів реалізації та активізацію глобального партнерства. У моделі вона об'єднує елементи, що потребують міжсекторальної координації: компонент “Управління” МСФЗ S1, оскільки

корпоративне управління ESG-ризиками передбачає взаємодію зі стейкхолдерами; “Фінансовані викиди” МСФЗ S2, що потребують обміну даними між банками та позичальниками; а також фінансові інструменти, які за визначенням ґрунтуються на партнерстві публічного та приватного секторів, – змішане фінансування та sustainability-linked продукти. Відповідність стандартів МСФЗ S1 та МСФЗ S2 ЦСР та механізмів фінансування екологічного виробництва представлені в таблиці 1.

Отже, МСФЗ S1 (Загальні вимоги до розкриття інформації про сталий розвиток) представлений чотирма компонентами, що відтворюють архітектуру рекомендацій TCFD. Компонент “Управління” вимагає розкриття процесів та механізмів нагляду за ESG-ризиками на рівні керівних органів підприємства і пов'язаний з ЦСР 9, 12, 17, що відображає управлінський характер цих цілей. Компонент “Стратегія” вимагає розкриття впливу ризиків та можливостей сталого розвитку на бізнес-модель, стратегію та фінансове планування, охоплюючи ЦСР 7, 9, 11, 13 – цілі, що найбільш безпосередньо впливають на стратегічне позиціонування підприємств. Компонент “Ризик-менеджмент” охоплює процеси ідентифікації, оцінки та управління ESG-ризиками і пов'язаний з ЦСР 6, 13, 14, 15, що відображає природно-кліматичну спрямованість основних екологічних ризиків. Компонент “Метрики і цілі” вимагає кількісного розкриття показників та цільових орієнтирів і пов'язаний з ЦСР 7, 12, 13, 17, оскільки саме ці цілі найкраще піддаються кількісному вимірюванню та моніторингу. В свою чергу IFRS S2 (Кліматичне розкриття) представлений п'ятьма компонентами. “GHG викиди” (Greenhouse Gas) вимагають вимірювання та розкриття викидів парникових газів Score 1, 2 та 3 за методологією GHG Protocol і пов'язані з ЦСР 7 та 13 – двома цілями, що безпосередньо стосуються декарбонізації. Варто деталізувати, що Score 1 – прямі викиди від джерел, які належать компанії (власний транспорт, котли, виробничі процеси), Score 2 – непрямі викиди від купленої енергії (електрика, тепло, пара), Score 3 – усі інші непрямі викиди у ланцюгу створення вартості (постачальники, відрядження, використання продукції клієнтами, утилізація). “Фізичні ризики” охоплюють вразливість до повеней, спеки, підвищення рівня моря та інших екстремальних явищ, маючи найширше покриття серед компонентів МСФЗ S2 – ЦСР 6, 11, 13, 14, 15, що відображає мульти-

Таблиця 1

**Відповідність МСФЗ S1 та МСФЗ S2 ЦСР
та механізмів фінансування екологічного виробництва**

Компонент МСФЗ	ЦСР6	ЦСР7	ЦСР9	ЦСР11	ЦСР12	ЦСР13	ЦСР14	ЦСР15	ЦСР17
S1 Управління			✓		✓				✓
S1 Стратегія		✓	✓	✓		✓			
S1 Ризик-менеджмент	✓					✓	✓	✓	
S1 Метрики і цілі		✓			✓	✓			✓
S2 GHG викиди		✓				✓			
S2 Фізичні ризики	✓			✓		✓	✓	✓	
S2 Перехідні ризики		✓	✓		✓	✓			
S2 Сценарний аналіз			✓	✓		✓			
S2 Фінансовані викиди						✓			✓
Фінансові інструменти									
Зелені облігації		✓	✓	✓		✓			
SLL / SLB		✓			✓	✓			✓
Змішане фінансування	✓		✓				✓	✓	
Карбоновий ринок		✓				✓		✓	✓
Зелене кредитування	✓	✓	✓	✓	✓				
Impact інвестиції		✓	✓		✓	✓		✓	✓

Джерело: сформовано авторами на основі [1-19]

секторальний характер фізичних кліматичних впливів. “Перехідні ризики” стосуються впливу декарбонізаційних політик, вуглецевого ціноутворення, технологічних зрушень та зміни ринкових преференцій, охоплюючи ЦСР 7, 9, 12, 13. “Сценарний аналіз” вимагає оцінки стійкості бізнес-моделі за різних кліматичних траєкторій і пов’язаний з ЦСР 9, 11, 13. “Фінансовані викиди” – специфічний компонент для фінансових інституцій, що вимагає розкриття викидів GHG, асоційованих із кредитними та інвестиційними портфелями (Score 3, Категорія 15), і пов’язаний з ЦСР 13 та 17.

З проведеного дослідження (табл. 1 та рис. 1) визначено шість секторів, що охоплюють основні напрями екологічного виробництва. Кожен із напрямів екологічного

виробництва знаходить своє відображення у ЦСР та відповідає фінансовим інструментам для потенційного фінансування. Так, відновлювана енергетика (ЦСР 7, 9, 13) фінансується переважно через зелені облігації, змішане фінансування та impact інвестиції [5; 12]. Стале сільське господарство та забезпечення агропромислового комплексу (ЦСР 6, 12, 13, 15) – через зелене кредитування, змішане фінансування та SLL/SLB [2; 13; 14]. Циркулярна економіка (ЦСР 9, 12, 14) – через SLL/SLB, зелене кредитування та impact інвестиції. Зелена інфраструктура (ЦСР 6, 9, 11, 13) – через зелені облігації, змішане фінансування та зелене кредитування. Збереження біорізноманіття (ЦСР 14, 15, 17) – через змішане фінансування, карбоновий ринок та impact

інвестиції, що свідчить про обмежену комерційну привабливість цього напрямку та залежність від нетрадиційних фінансових механізмів. Чисті технології (ЦСР 7, 9, 12, 13) – через impact інвестиції, зелені облигації та SLL/SLB. Регуляторний ефект трансформації даних з МСФЗ S1/S2 у конкретні рішення щодо фінансування секторів екологічного виробництва, сприяючи досягненню ЦСР представлені на рис. 2. Представлена на рис. 2 трансформація інформації з МСФЗ S1/S2 у реальний екологічний вплив розподілена на п'ять етапів. Етап перший – розкриття інформації. Стандарти МСФЗ S1/S2 генерують стандартизовані, порівнянні та верифіковані дані: кліматичні ризики й можливості (як фізичні, так і перехідні), викиди парникових газів за всіма обсягами, зокрема фінансовані, результати сценарного аналізу стійкості за траєкторіями підвищення глобальної температури, перехідні плани декарбонізації, а також метрики й цільові показники ESG. Цей етап співвідноситься з ЦСР 9, 12, 13 і 17, оскільки саме ці цілі формують інституційну та інноваційну основу для системного розкриття. Етап другий – оцінка та прийняття рішень. Стандартизовані дані трансформуються у фінансово-аналітичні продукти: кліматичний стрес-тестинг портфелів, інтеграцію ESG-факторів у кредитний скоринг, оцінку зеленої премії (greenium) і диференціацію вартості капіталу, перевірку відповідності зеленим таксономіям (ЄС, Китаю, АСЕАН), due diligence екологічних проєктів. Цей етап співвідноситься з ЦСР 9, 12 і 13. Етап третій – фінансування. На даному етапі аналітичні рішення конвертуються у конкретні фінансові операції: емісію зелених облигацій, видачу sustainability-linked кредитів, структурування blended finance, інвестування через ESG-фонди, участь у карбоновому ринку. Цей етап співвідноситься з ЦСР 7, 9, 13 і 17, що відображає енергетичну, інноваційну, кліматичну та партнерську спрямованість основних фінансових потоків. Етап четвертий – екологічне виробництво. Зелений капітал реалізується через конкретні виробничі проєкти: масштабування відновлюваної енергетики, впровадження сталого сільського господарства, аграрного сектору, розвиток циркулярної економіки, спорудження зеленої інфраструктури, збереження біорізноманіття та екосистем. Саме цей етап охоплює найширший спектр ЦСР 6, 7, 11, 13, 14, 15, що засвідчує мультисекторальний характер реального екологічного

впливу. Етап п'ятий – досягнення ЦСР. Він відображає кумулятивний вплив екологічного виробництва транслюється у прогрес за всіма дев'ятьма цілями: забезпечення чистою енергією, здійснення кліматичних дій, перехід до відповідального споживання, збереження наземних і морських екосистем, зміцнення партнерства.

Описана на рис. 2 послідовність завершується зворотним зв'язком, який замикає її у циклічну систему представлену на рис. 1: результати екологічного виробництва відображаються у звітності за МСФЗ S1/S2 наступного звітного періоду; покращені метрики знижують сприйнятий ризик і вартість капіталу; нижча вартість капіталу залучає більший обсяг фінансування; зростання фінансування посилює реальний вплив на досягнення ЦСР. Такий замкнений контур зворотного зв'язку утворює позитивну спіраль, у якій кожна ітерація підсилює наступну, формуючи самопідтримуваний механізм зеленої трансформації.

Висновки. Стандарти МСФЗ S1/S2 створюють інформаційну прозорість щодо ESG та кліматичних ризиків. Вона забезпечує довіру інвесторів та знижує вартість зеленого капіталу. В свою чергу зелений капітал масштабує екологічне виробництво, що сприяє досягненню ЦСР, які виступають наскрізним інтеграційним виміром, що пронизує та з'єднує всі три елементи – регуляторний (МСФЗ S1/S2), інструменти фінансування, потенціал секторів екологічного виробництва. Необхідності підтримки стандартів МСФЗ S1/S2 та системних взаємозв'язків із ЦСР і фінансуванням екологічного виробництва вирішують таку ключову проблематику як:

1. Подолання інформаційної асиметрії як передумова ефективного розподілу капіталу. Фундаментальною проблемою фінансування екологічного виробництва залишається інформаційна асиметрія між емітентами та інвесторами щодо реального екологічного профілю підприємств. За відсутності стандартизованого розкриття інвестори не здатні диференціювати між підприємствами з різним рівнем кліматичних ризиків, що призводить до неефективного ціноутворення – як до завищення вартості капіталу для екологічно відповідальних підприємств, так і до заниження ризикової премії для вуглецемістких.

2. Системний характер кліматичних ризиків вимагає системного регуляторного підходу. Ізольовані секторальні підходи до розкриття інформації не здатні адекватно

1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ. МСФЗ S1/S2 Стандартизовані дані
<ul style="list-style-type: none"> • Кліматичні ризики та можливості • GHG викиди Score 1, 2, 3 • Сценарний аналіз стійкості • Перехідні плани декарбонізації • Метрики та цільові показники ESG
2. ОЦІНКА ТА РІШЕННЯ. Дані та їх фінансовий аналіз
<ul style="list-style-type: none"> • Кліматичний стрес-тестинг портфелів • Інтеграція ESG у кредитний скоринг • Оцінка greenium та вартості капіталу • Перевірка відповідності зеленим таксономіям • Due diligence екологічних проєктів
3. ФІНАНСУВАННЯ. Рішення і формування зеленого капіталу
<ul style="list-style-type: none"> • Емісія зелених облігацій • Видача sustainability-linked кредитів • Структурування blended finance • Інвестиції через ESG фонди
4. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО. Капітал та його реальний вплив
<ul style="list-style-type: none"> • Масштабування відновлюваної енергетики • Впровадження сталого сільського господарства • Розвиток циркулярної економіки • Будівництво зеленої інфраструктури • Збереження біорізноманіття та екосистем
5. ДОСЯГНЕННЯ ЦСР. Вплив на глобальні цілі
<ul style="list-style-type: none"> • ЦСР 7: Чиста, доступна енергія для всіх • ЦСР 13: Невідкладні кліматичні дії • ЦСР 12: Відповідальне виробництво та споживання • ЦСР 15: Збереження екосистем суші • ЦСР 6, 9, 11, 14, 17: Суміжні цілі

Рис. 2. Регуляторний ефект трансформації даних з МСФЗ S1/S2 у конкретні рішення щодо фінансування секторів екологічного виробництва

Джерело: сформовано авторами на основі [1-19]

відобразити каскадний характер кліматичних впливів. Стандарти МСФЗ S1/S2, вимагаючи інтегрованого розкриття за усіма чотирма стовпами (управління, стратегія, ризик-менеджмент, метрики), забезпечують системність, яка відповідає системній природі самої проблеми. Фрагментація регуляторного поля – за якої різні юрисдикції застосовують різні підходи до розкриття – підриває цю

системність та знижує порівнянність даних, що є однією з ключових передумов транскордонного руху зеленого капіталу.

3. Механізм зворотного зв'язку як рушій позитивної трансформації. Розкриття інформації за МСФЗ S1/S2 формує аналітичну базу для фінансових рішень, ці рішення спрямовують капітал в екологічне виробництво, результати виробництва покращують ESG-

метрики підприємств, покращені метрики знижують вартість капіталу у наступному звітному циклі.

4. Виявлення та роботу із суттєвою асиметрією у фінансуванні різних ЦСР. Поточна розробка ISSB природо-орієнтованих стандартів на базі рекомендацій TNFD є закономірним наступним кроком, який розширить інформаційну базу та створить передумови для розвитку нових фінансових інструментів, спеціалізованих на збереженні біорізноманіття та екосистемних послуг. Без регуляторного тиску з боку стандартів розкриття ринкові механізми самостійно не здатні подолати цю структурну прогалину, оскільки природний капітал традиційно перебуває поза межами фінансової звітності.

МСФЗ S1/S2, ЦСР та механізми фінансування екологічного виробництва утворюють нерозривну систему взаємозалежностей, де кожен елемент є функціональною передумовою для решти. Стандарти розкриття генерують інформацію, без якої фінансові інструменти не здатні функціонувати ефективно; фінансові інструменти мобілізують капітал, без якого екологічне виробництво не може масштабуватися; екологічне виробництво створює реальний вплив, без якого досягнення ЦСР залишається декларативним. Підтримка цих стандартів та взаємозв'язків є не питанням регуляторного комфорту, а структурною необхідністю для функціонування глобальної системи кліматичного фінансування в умовах наростаючої екологічної кризи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Amanova G.D., Akimova B.Z., Kazhmukhametova A.A. et al. Accounting of the Enterprise's Financial Reserves at the Integration of Energy-Saving Principles and Transition to the Concept of Energy-Saving Production. *International Journal of Energy Economics and Policy*. 2020. Vol. 10. № 2. P. 374–381. URL: <https://www.econjournals.com/index.php/ijeep/article/view/8669> (дата звернення: 14.05.2026).
2. ElBannan M.A., Löffler G. How effectively do green bonds help the environment? *Journal of Banking & Finance*. 2024. Vol. 158. Article 107051. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2023.107051>
3. Falcone P.M. Environmental regulation and green investments: The role of green finance. *International Journal of Green Economics*. 2020. Vol. 14. № 2. P. 159–173. DOI: <https://doi.org/10.1504/IJGE.2020.109735>
4. Giner B., Luque-Vilchez M. A commentary on the "new" institutional actors in sustainability reporting standard-setting: A European perspective. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*. 2022. Vol. 13. № 6. P. 1284–1309. DOI: <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-06-2021-0222>
5. Golka P. Epistemic gerrymandering: ESG, impact investing, and the financial governance of sustainability. *Review of International Political Economy*. 2024. Vol. 31. № 6. P. 1894–1918. DOI: <https://doi.org/10.1080/09692290.2024.2382241>
6. IFRS Foundation. IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. *IFRS Sustainability Standards Navigator*. 2023. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/> (дата звернення: 14.05.2026).
7. IFRS Foundation. IFRS S2 Climate-related Disclosures. *IFRS Sustainability Standards Navigator*. 2023. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures/> (дата звернення: 14.05.2026).
8. Morea D., Gebennini E. New Project Financing and Eco-Efficiency Models for Investment Sustainability. *Sustainability*. 2021. Vol. 13. № 2. Article 786. DOI: <https://doi.org/10.3390/su13020786>
9. Opare S., Houqe M.N., van Zijl T. Meta-analysis of the impact of adoption of IFRS on financial reporting comparability, market liquidity, and cost of capital. *2019 Financial Markets & Corporate Governance Conference*. 2019. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3319067>
10. Pranesti A., Mustakini J.H., Wijayana S. et al. The role of IFRS S1 and S2 in addressing ESG—earnings quality research fragmentation. *Discover Sustainability*. 2026. Vol. 7. Article 358. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-026-02889-4>
11. Pratama A., Dewi N., Sofia P. et al. Sustainability Reporting Ecosystem and IFRS S1 and S2: How Accounting Research can assist its Implementation. *Journal of Ecohumanism*. 2024. Vol. 3. № 4. P. 3101–3129. DOI: <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.3830>
12. Roor A., Maas K. Do impact investors live up to their promise? A systematic literature review on (im)proving investments' impacts. *Business Strategy and the Environment*. 2024. Vol. 33. № 4. P. 3707–3732. DOI: <https://doi.org/10.1002/bse.3644>

13. Shimauchi T., Fukui M., Yamamoto D., Taura Y., Kameda K. Sustainability bond, sustainability-linked bond, and firms' environmental performance. *International Review of Financial Analysis*. 2025. Vol. 102. Article 104127. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2025.104127>
14. Tolliver C., Keeley A.R., Managi S. Green bonds for the Paris agreement and sustainable development goals. *Environmental Research Letters*. 2019. Vol. 14. № 6. Article 064009. DOI: <https://doi.org/10.1088/1748-9326/ab1118>
15. Wagenhofer A. Sustainability reporting: A financial reporting perspective. *Accounting in Europe*. 2024. Vol. 21. № 1. P. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1080/17449480.2023.2218398>
16. Іванов Ю.Б., Белікова Н.В., Полякова О.Ю. Проблематика державного регулювання розвитку зеленої економіки в сучасних наукових публікаціях. *Бізнес Інформ*. 2026. № 2. С. 70–79. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-2-70-79>
17. Мюллер В., Кузнєцова А.Я., Христофорова О., Карпачова О.В., Сулима М.О. Бухгалтерський облік та аудит відповідно до міжнародних стандартів як інструмент менеджменту. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. Т. 4. № 35. С. 60–68. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v4i35.221787>
18. Чайка І.П., Хурса О.В., Каспир І.О. Соціальна відповідальність та екологічна логістика в енергетиці: досвід Групи ДТЕК у контексті європейських стандартів сталого розвитку. *Бізнес Інформ*. 2026. № 1. С. 160–169. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-1-160-169>
19. Sustainable Development Goals. *United Nations*: офіційний веб-сайт. URL: <https://sdgs.un.org/goals> (дата звернення: 14.05.2026).

REFERENCES:

1. Amanova G. D., Akimova B. Z., Kazhmukhametova A. A., Moldashbayeva L. P., Urazbayeva Z. O., Danayeva R. S. (2020) Accounting of the Enterprise's Financial Reserves at the Integration of Energy-Saving Principles and Transition to the Concept of Energy-Saving Production. *International Journal of Energy Economics and Policy*, vol. 10, no. 2, pp. 374–381. Available at: <https://www.econjournals.com/index.php/ijeeep/article/view/8669> (accessed May 14, 2026).
2. ElBannan M. A., Löffler G. (2024) How effectively do green bonds help the environment? *Journal of Banking & Finance*, vol. 158, article 107051. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2023.107051>
3. Falcone P. M. (2020) Environmental regulation and green investments: The role of green finance. *International Journal of Green Economics*, vol. 14, no. 2, pp. 159–173. DOI: <https://doi.org/10.1504/IJGE.2020.109735>
4. Giner B., Luque-Vílchez M. (2022) A commentary on the "new" institutional actors in sustainability reporting standard-setting: A European perspective. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, vol. 13, no. 6, pp. 1284–1309. DOI: <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-06-2021-0222>
5. Golka P. (2024) Epistemic gerrymandering: ESG, impact investing, and the financial governance of sustainability. *Review of International Political Economy*, vol. 31, no. 6, pp. 1894–1918. DOI: <https://doi.org/10.1080/09692290.2024.2382241>
6. IFRS Foundation (2023) IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. *IFRS Sustainability Standards Navigator*. Available at: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/> (accessed May 14, 2026).
7. IFRS Foundation (2023) IFRS S2 Climate-related Disclosures. *IFRS Sustainability Standards Navigator*. Available at: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures/> (accessed May 14, 2026).
8. Morea D., Gebennini E. (2021) New Project Financing and Eco-Efficiency Models for Investment Sustainability. *Sustainability*, vol. 13, no. 2, article 786. DOI: <https://doi.org/10.3390/su13020786>
9. Opare S., Houqe M. N., van Zijl T. (2019) Meta-analysis of the impact of adoption of IFRS on financial reporting comparability, market liquidity, and cost of capital. *2019 Financial Markets & Corporate Governance Conference*. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3319067>
10. Pranesti A., Mustakini J. H., Wijayana S., et al. (2026) The role of IFRS S1 and S2 in addressing ESG–earnings quality research fragmentation. *Discover Sustainability*, vol. 7, article 358. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-026-02889-4>
11. Pratama A., Dewi N., Sofia P., Muhammad K., Megawati L. R. (2024) Sustainability Reporting Ecosystem and IFRS S1 and S2: How Accounting Research can assist its Implementation. *Journal of Ecohumanism*, vol. 3, no. 4, pp. 3101–3129. DOI: <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.3830>

12. Roor A., Maas K. (2024) Do impact investors live up to their promise? A systematic literature review on (im)proving investments' impacts. *Business Strategy and the Environment*, vol. 33, no. 4, pp. 3707–3732. DOI: <https://doi.org/10.1002/bse.3644>
13. Shimauchi T., Fukui M., Yamamoto D., Taura Y., Kameda K. (2025) Sustainability bond, sustainability-linked bond, and firms' environmental performance. *International Review of Financial Analysis*, vol. 102, article 104127. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2025.104127>
14. Tolliver C., Keeley A. R., Managi S. (2019) Green bonds for the Paris agreement and sustainable development goals. *Environmental Research Letters*, vol. 14, no. 6, article 064009. DOI: <https://doi.org/10.1088/1748-9326/ab1118>
15. Wagenhofer A. (2024) Sustainability reporting: A financial reporting perspective. *Accounting in Europe*, vol. 21, no. 1, pp. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1080/17449480.2023.2218398>
16. Ivanov Yu. B., Bielikova N. V., Poliakova O. Yu. (2026) Problematyka derzhavnoho rehuliuвання rozvytku zelenoi ekonomiky v suchasnykh naukovykh publikatsiakh [The Issues of State Regulation of the Green Economy Development in Contemporary Scientific Publications]. *Biznes Inform – Business Inform*, no. 2, pp. 70–79. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-2-70-79> (in Ukrainian)
17. Mueller V., Kuznietsova A. Ya., Khrystoforova O., Karpachova O. V., Sulyma M. O. (2021) Bukhhalterskyi oblik ta audyt vidpovidno do mizhnarodnykh standartiv yak instrument menedzhmentu [Accounting and Auditing According to International Standards as a Management Tool]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 4, no. 35, pp. 60–68. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.221787> (in Ukrainian)
18. Chaika I. P., Khursa O. V., Kaspir I. O. (2026) Sotsialna vidpovidalnist ta ekolohichna lohistyka v enerhetytsi: dosvid Hrupy DTEK u konteksti yevropeyskykh standartiv staloho rozvytku [Social Responsibility and Ecological Logistics in the Energy Sector: The Experience of the DTEK Group in the Context of European Sustainable Development Standards]. *Biznes Inform – Business Inform*, no. 1, pp. 160–169. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-1-160-169> (in Ukrainian)
19. United Nations (2015) Sustainable Development Goals. *United Nations Department of Economic and Social Affairs*. Available at: <https://sdgs.un.org/goals> (accessed May 14, 2026).

Дата надходження статті: 25.04.2026
Дата прийняття статті: 18.05.2026
Дата публікації статті: 27.05.2026